

LMOTTATT
11 AUG 2015

RIKSADVOKATEN

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

DERES REF.:
15/1155-

VÅR REF.:
2015/00696-006 HST015
561

DATO:
04.08.2015

HØRING - FORSLAG OM ENDRING I FORSKRIFT OM FASTE GRENSER FOR PÅVIRKNING AV ANDRE STOFFER ENN ALKOHOL M.M

Det vises til departementets høringsbrev av 23. april 2015 med bilag (høringsnotat).

Riksadvokaten har forelagt høringsnotatet for statsadvokatene. Det er innkommet uttalelse fra Oslo og Hordaland statsadvokatembeter. Disse vedlegges.

I utgangspunktet begrenses uttalelsen herfra til forslag til endringer i selve forskriften og dens tilhørende vedlegg I. En vil imidlertid bemerke at tilrådingen, som er referert i departementets høringsnotat om at påvisning av flere stoffer som hver for seg har konsentrasjoner under straffutmålingsgrensen tilsvarende 0,2 promille, ikke skal gi grunnlag for straff etter vegtrafikkloven, synes å være en rettslig vurdering, jf også høringsuttalelsen fra Oslo statsadvokatembeter. Referansegruppen har ikke gitt noen begrunnelse for sitt syn, for eksempel at det ikke er mulig å gi sikker konklusjon om samlet påvirkningsgrad ved kombinasjoner av stoffer, evt. stoffer og alkohol, ved slike lave konsentrasjoner. Det vil være opp til påtalemyndigheten og domstolen å vurdere om det er grunnlag for irettføring og dom i disse tilfeller.

Forslagene om innføring av straffutmålingsgrenser for metadon og buprenorfin, faste grenser for sju nye stoffer og endring i straffbarhetsgrensen for buprenorfin og MDMA bygger på en vurdering fra en referansegruppe med deltakere som har medisinsk og rettstoksikologisk fagkompetanse. På denne bakgrunn har ikke riksadvokaten innvendinger til disse forslagene, som nedfeller seg i det foreslåtte nytt vedlegg I til forskriften. Det kan tilføyes at riksadvokaten allerede har instruert politi og påtalemyndighet om å forholde seg til den foreslåtte hevede straffbarhetsgrensen for MDMA.

Riksadvokaten har heller ikke innvendinger til forslagene til endringer i forskriften § 1 tredje ledd.

For så vidt gjelder forslaget om endring i § 1 tredje ledd, bemerkes at det er en fordel at ordlyden bringes mer i overensstemmelse med ordlyden i vegtrafikkloven § 22, dvs. ved å ta inn formuleringen "etter gjeldende forskrivning fra lege eller tannlege". Forskriftens krav om at legemidlet også skal være "brukt i samsvar med behandling" følger ikke av vegtrafikkloven, som hjemler forskriften, og har neppe selvstendig betydning.

Riksadvokaten har heller ikke innvendinger til det foreslåtte § 1 fjerde ledd hvor det presiseres at forskriften ikke skal anvendes i trafikksaker der det tas blodprøve av forulykkede personer for å konstatere om vedkommende har vært påvirket av rusgivende stoffer. Det er opplyst at denne begrensningen ansees å gjelde alt i dag. En legger til grunn at Folkehelseinstituttet fortsatt vil gi sakkyndige uttalelser i slike saker, og at formuleringen ikke innebærer annet enn en tydeliggjøring av at de fastsatte grensene ikke kan direkte anvendes i saker med prøver fra avdøde.

Departementet har også bedt om høringsinstansenes synspunkter til gruppens generelle forslag – herunder forslag til mulig regulering av korttidsbehandling og sporadisk bruk av trafikkfarlige legemidler.

Bestemmelsen i vegtrafikkloven § 31 tredje ledd, jf. § 22 tredje ledd siste punktum, om at påvirkningsgraden hos førere som har inntatt legemiddel i henhold til gjeldende forskrivning fra lege eller tannlege, vurderes konkret, er etter sitt innhold egnet til å skape en utfordrende bevisituasjon for politi og påtalemyndighet. På denne bakgrunn er det ikke noe overraskende i referansegruppens beskrivelse av de utfordringer som blant annet følger av mangelfulle opplysninger om eventuell forskrivning av legemidler fra lege eller ved legers forskrivning av legemidler til eget bruk, jf. rapportens punkt 6.1.2.

Som et generelt utgangspunkt vil riksadvokaten kunne støtte forslag som er egnet til å opplyse disse sakene bedre. Den korte omtalen i rapporten, og som da ikke inneholder motforestillinger, gjør det imidlertid vanskelig å ta stilling til forslagene, som formentlig bør utredes nærmere.

Referansegruppen anfører samme sted at "føring av motorkjøretøy under korttidsbehandling med legemidler som antas å kunne påvirke kjøreevnen, bør omfattes av restriksjoner. Dette bør også gjelde ved enkeltinntak/sporadisk bruk av slike legemidler." Riksadvokaten er noe usikker på hva gruppen her mener å gi uttrykk for, for eksempel om at slik bruk ikke bør falle inn under den nevnte særregelen i vegtrafikkloven § 22 tredje ledd siste punktum, jf § 31 tredje ledd. En har i tilfelle forståelse for synspunktet. Men også her bør formentlig forslaget utredes noe nærmere.

Tor-Aksel Busch

Harald Strand
førstestatsadvokat